

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Teie 10.07.2025 nr 1.2-1/1834-1/

Meie 29.08.2025 nr 5.2-2/18462-2

Seaduseelnõu väljatöötamiskavatsuse tagasiside

Sotsiaalkindlustusametile (SKA) on esitatud arvamuse andmiseks **Eesti tervishoiu ja sotsiaalsüsteemi integreerimise väljatöötamiskavatsus** (VTK). SKA tutvus VTK-ga, arutas sellega seonduvaid küsimusi 26.08.2025 juhtrühmas ja esitab VTK kohta järgmise arvamuse.

1. SKA toetab VTK eesmärki luua inimesekeskne ja ühtne tervishoiu- ja sotsiaalteenuste korraldamise süsteem. Samas peame oluliseks, et eelnõu(de) väljatöötamise käigus pööratakse täiendavat tähelepanu valdkonnaülesele ennetusele ja teenuste sihtrühmadele (s.h isikute vanusepiirile), kuna täna on ka alaealistega seotud valdkondade ülene koostöö killustunud. Seetõttu võiks kaaluda, kas tervishoiu- ja sotsiaalteenuse osutajate koostööorganisatsioon (TERVIK) saaks toetada ka lapsi, kellel võib samuti olla VTK-s kirjeldatud sarnane seisund/olukord ning kes on seni kasutanud erinevate spetsialistide teenuseid.

2. Toetame valikut loobuda tervishoiuteenuste ostmisest paralleelsüsteemide kaudu. SKA suurimaks mureks on aga selle juures tänase sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse korralduse ja teenuse saajate sujuv integreerimine tervishoiuvaldkonna ja TERVIK-te süsteemi. Seda põhjusel, et täna toimub SKA-s sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamine vananenud infosüsteemi toel, kuhu pole võimalik enam uusi arendusi juurde kavandada. Tegemist on lihtsalt sedavõrd vananenud infosüsteemiga, mida optimistliku prognoosi kohaselt on võimalik veel töös hoida kuni 2027 III kvartalini. Arvestades, et VTK üheks eesmärgiks on loobuda tänapäeval kujul sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamisest, oleks SKA-l ebamõistlik hakata kulutama (ilma selge vajaduseta) ressursse ja rahalisi vahendeid sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse uue infotehnoloogilise toe arendamisele. Seejuures tuleb arvestada, et SKA järgneva aasta arendusplaan on juba täis ja mahuka arenduse vahele võtmine tähendaks planeeritud arenduste ajagraafikute ülevaatamise vajadust, mistõttu tuleb juba 2025 aastal ära otsustada, millisest kuupäevast alates saab SKA 2027 aastal senisel korraldusel sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise ära lõpetada ja millised on alternatiivid teenuste saamiseks 2027 – 2028 aastal. Kui käesoleva aasta novembriks sellekohast selgust (otsust) ei ole, siis tuleb arvestada, et alates 2027 aasta III kvartalist puudub sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse korraldamiseks infotehnoloogiline tugi, mille abil toimub täna inimestele suunamisotsuste väljastamine, teenuseosutaja poolt inimeste teenustele registreerimine, teenuste kasutamise limiitide jälgimine ja teenuseosutajatele arvete maksmine.

Sellest tingituna muutub 2027 aastal sotsiaalse rehabilitatsiooni teenustele suunamine ja teenuse korraldamine kordades töömahukamaks, mis eeldab tõenäoliselt täiendava tööjõu ressursside vajadust, kuid inimeste jaoks tähendaks see kindlasti pikemat aega teenusele saamisel kui ka teenuseosutajaga info vahetamisel. Veel suuremaks probleemiks saab aga isikute personaalsete mahtude jälgimine ning kontrollimine, mida ilma infosüsteemi toeta ei olegi võimalik kogu sihtrühma üleselt enam mõistlikult korraldada ja seega jälgida ka eelarve kasutust. Seetõttu on SKA-l vajalik oma tegevuste planeerimiseks teada, millisest ajast või millisel kujul planeeritakse sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus integreerida või ümber korraldada tervishoiuvaldkonna ja Paldiski mnt 80 / 15092 Tallinn / 612 1360 / info@sotsiaalkindlustusamet.ee / www.sotsiaalkindlustusamet.ee / registrikood 70001975

TERVIK-te süsteemi. Meie jaoks on väga oluline, et 2027 aasta sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse korraldamise vaade ja sellega seonduv planeeritavate muudatuste ajagraafik saaks juba käesoleval aastal läbi arutatud ja kokku lepitud.

Kui käesoleva aastal ei selgu, millisel korraldusel hakatakse osutama inimestele vajalikke teenuseid, mida täna pakutakse ja osutatakse sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuste raames võib halvimal juhul 2027 aastal nimetatud teenuste osutamine katkeda kogu sihtrühmale. Teenuse korralduse üle viimine, kas tänapäeval kujul või uuendatud kujul kaasaegsesse infosüsteemi on vähemalt 1,5 aastane arendus koos analüüsiga ning täiendava arendustöö lisandumine tähendab nii tänaste arendusplaanide ümber korraldamist kui täiendavate ressursside leidmist.

Ühtlasi tuleb arvestada, et 01.02.2027 jõustub puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus, mis hõlmab muudatusi seoses puudega lapse ea vanusepiiriga. Arendusvajadus, mis puudutab puuetega inimeste sotsiaaltoetust on SKA-l arendusplaanis ning teostatakse seaduse jõustumiseks. Lapse ea vanusepiiri muudatus, mis on vajalik arendada seoses sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise jätkamise vajaduse korral ka 2027 aastal, eeldab aga vananenud infosüsteemi muudatusi, kuhu uusi arendusi ei ole võimalik juurde kavandada. Seega on reaalne oht, et sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuste saamine võib 2027 aastal katkeda 17-18 aastaste sihtrühmas ning nemad peaksid olema esimesed, kes liiguvad uuel korraldusel pakutavate teenuste süsteemi.

3. Kuivõrd VTK eesmärgiks on ümber korralda sotsiaal- ja tervishoiuteenuse osutamine, siis sellega seonduvalt tasub eelnõu(de) väljatöötamisel pöörata täiendavat tähelepanu sellele, millised andmevajadused muudatustega kaasnevad. Seejuures kas ja milliseid ootusi kaasneb sellega SKA-le ja teistele andmevaldajatele (s.h näiteks sotsiaalteenuste osutajatele). Täpsemat tagasisidet SKA võimalike arendusvajaduste (STAR/SKAIS), kaasnevate kulude ja võimaliku ajagraafiku kohta saame anda eelnõu(de) väljatöötamise käigus kui on selgunud täpsemad ootused SKA-le (andmete vahetamise, migreerimise või säilitamise osas). Samas peame oluliseks märkida, et erinevate andmevaldajate juures tekib kindlasti erinevate arendusvajaduste (arendusplaanide) valdkondade ülese ühtlustamise vajadus, mida tuleks samuti arvestada eelnõude võimaliku jõustumisaja kavandamisel.

Lõpetuseks markeerime, et VTK-s tõstatud küsimuste osas on SKA valmis vajadusel nende aruteludel osalema, kuid meie jaoks on kõige olulisem, et mõni tänane abivajav sihtrühm ei jääks edaspidiselt talle vajalikust abist ja teenustest ilma. Kuidas vastava abi andmist korraldatakse on sotsiaalpoliitiliste valikute küsimus.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Maret Maripuu
peadirektor

Andrus Jürgens
57833628, Andrus.Jurgens@sotsiaalkindlustusamet.ee

Leila Siiraja
57493268, Leila.Siiraja@sotsiaalkindlustusamet.ee

Eveli Berkman
53490652, Eveli.Berkman@sotsiaalkindlustusamet.ee

Kristina Pähkel
53331563, Kristina.Pahkel@sotsiaalkindlustusamet.ee

Leila Lahtvee
55512915, Leila.Lahtvee@sotsiaalkindlustusamet.ee